

סיכום טיפוח פלפול בדרישה בדונג 96/7

יונתן אלקינד, בני ניר, עידית זולטן-גליק

1. יקד:

- 1.1. השיטה העיקרית לגידול הפלפל בערבה היא גידול בבתי רשת בהדליה קורדונים. עיקר שטח גידול הפלפל בכלל ובשיטה זו בפרט נמצא בפארן ובצופר.
- 1.2. קיימים הבדלים בשיטות הגידול (מועדי שתילה, הצללה, הדליה) בין האזורים השונים בערבה. הבדלים מסווימים קיימים גם בתנאי מזג האויר, והם מתשתשים כאשר משווים מועדי שתילה מאוחרים, בצפון הערבה, למועדים מוקדמים יותר בדרומה.

2. באיג' אכ'ואיק (יסיונייק) (קודג 311) כל'ויא:

- 2.1. ביצועי המיכלואים, בשיטות הגידול השונות ובאזורים השונים, היו דומים למדי.
- 2.2. **כתמים פיסולוגים (STIP):** במיכלואים שטופחו בעונות הקודמות, והופצו לגידול באתרים שונים בערבה התגלתה בעיה קשה של STIP. בעונת זו, 96/7 פסלנו כל מיכלוא שהתגלו בו כתמים כאלה, גם אם הם היו פנימיים.
- 2.3. **עמידות L4 ל TMV:** בעונה זו נכללו מיכלואים רבים שהיו בעלי עמידות זו, ותכונה זו היוותה קרטיון חשוב בבחירת המיכלואים.
- 2.4. **"בכירות" ו"אפילות":** ניתן לחלק את המיכלואים לשני טיפוסים לפי כושר החנטה שלהם בחום. טיפוס "בכיר" וטיפוס "אפיל". הטיפוס ה"בכיר" (דגם מזורקה) הוא מיכלוא שמסוגל לחנוט היטב בתנאים חמים, כמו אלו שקיימים בערבה בספטמבר. חנטה כזו בפרקים התחתונים גורמת לעצירת הגידול ומונע המשך חנטה בעונות המאוחרות. טיפול "נכון" (הצללה חזקה, קיטום פרחים וחנטיים ראשוניים ודישון מוגבר) יכול למנוע את עצירת הגידול ויאפשר חנטה מתמשכת. הטיפוס ה"אפיל" (דגם ספרטקוס) אינו חונט בחום ולכן "באופן טבעי" גדל בצורה נמרצת לפני שהוא חונט, אך יחד עם זה הוא אינו מניב יבול משמעותי בעונה המוקדמת. טיפוס ביניים יקרא להלן טיפוס רגיל. בעונה זו, 96/7, שמנו דגש על בחירת מיכלואים מטיפוס "בכיר" והם ייבחנו בנפרד בשנה הבאה בעונה המוקדמת (חממה בפארן, שתילה בשבוע ראשון באוגוסט).

3. באיג' אכ'ואיק (יסיונייק) סקירג אגרי אכ'אנייק:

- 3.1. **בית רשת במשק של רני חן, פארן.** המבחן נערך בתוך גידול מסחרי של הזן 1195. שתילה ב 21/8, הצללה ברשת 30%, הדלית קורדונים. נבחנו 90 מיכלואים, "סינון גס" של 240 מיכלואים שנבחנו בחצבה ב 95/6 בהדליה הולנדית. 15 צמחים למיכלוא. גודל השטח 360 מ"ר. בתחילת העונה היו בעיות השקיה שגרמו לחוסר אחידות בתוך בית הרשת. נבחרו 3 מיכלואים, אחד בכיר ושניים "רגילים".

3.2. **חממה במשק של רני חן, פארן.** המבחן נערך בתוך גידול מסחרי של הזנים קומביה ובוסה-נובה (צהוב). שתילה ב 7/8, הצללה ברשת 60% במשך חודש, הדלית קורדונים. חזרה שניה למיכלואים שנשתלו בבית הרשת. גודל השטח 360 מ"ר. מרבית המיכלואים צמחו מאד לגובה והיו בעלי מבנה מאד יוצאי דופן עם חנטה מאד מאוחרת ודלילה, ולכן לא ניתן היה לבצע הערכה ובחירת מיכלואים מצטיינים, אלא רק ביקורת ל STIP למיכלואים שנבחרו בבית הרשת.

3.3. **חממה בחוות "יאיר" חצבה:** שתילה ב 11/9, הדליה הולנדית ללא קטיפ. נבחנו 242 מיכלואים שיוצרו בחוות הפקולטה באביב 96, 9 צמחים למיכלוא. גודל השטח 750 מ"ר (כולל אכלוסיות F2 של מיכלואים משולשים ומיכלואי אינטרוודוקציה). נבחרו 7 מיכלואים: 4 בכירים מתוכם 3 עם עמידות L4, ו 4 "רגילים" שמתוכם 2 עם עמידות L4.

3.4. **חממה בתחנת הניסיונות בעין תמר:** שתילה ב 11/9, הדליה הולנדית ללא קטיפ. חזרה שניה למיכלואים שנבחנו בחצבה, 8 צמחים למיכלוא. גודל השטח 600 מ"ר. מסיבה לא ברורה היו בחממה הרבה בעיות חנטה שהתבטאו בשיעור גבוה של פרות מעוותים, ולכן לא ניתן היה לבצע הערכה טובה של המיכלואים. הגידול שימש בעיקר לבחינת STIP והערכה יחסית של המיכלואים שנבחרו בחוות יאיר בחצבה.

4. **יזירה ויזוב קוו הרוי, סקויה אגרי האבנאיק:**

4.1. **בית רשת במשק של רני חן, פארן.** טיפול כמו במיכלואים. נבחנו 2300 צמחי F2. גודל השטח 360 מ"ר (סה"כ שטח בית הרשת 700 מ"ר). בעיות בהשקיה ובהדליה, גרמו לקבלת צמחים חלשים עם פרות מאד לא רגילים ביחס לאוכלוסיות שאיתם אנו עובדים בד"כ. נבחרו 2 צמחים.

4.2. **חממה במשק גלעד אלון בחצבה:** אוכלוסיות F3. שתילה ב 21/8. הדליה הולנדית ללא קטיפ. נבחנו 3250 צמחים מ 120 אוכלוסיות. נבחרו 56 צמחים מתוכם 30 עם עמידות L4.

4.3. **חממה במשק גלעד אלון בחצבה:** אוכלוסיות F4 ומעלה. שתילה ב 4/9. הדליה הולנדית ללא קטיפ. סה"כ השטח 2 דונם, אומד קטן יחסית. נבחנו 3350 צמחים מ 76 אוכלוסיות. נבחרו 59 צמחים (בדורות מתקדמים נלקח באלק של מספר צמחים) 15 עם עמידות L4, 17 עם עמידות L1, והשאר יסוננו שנית לאחר בדיקת העמידות.

5. **הסקויה אלון הטיקוה 96/7:**

5.1. גידול המיכלואים בעונות ובתנאי גידול קיצוניים מידי, כמו בחממות בפארן ובעין תמר, אינו מתאים לטיפוח. תנאים כאלו יוצרים צמחים שקשה לבצע בהם הערכה אפקטיבית של ביצועיהם הגנטיים.

5.2. כדי להבטיח גידול תקין של הצמחים יש לעקוב אחר הגידול לעתים מזומנות, גם בתקופה שאין פרות.

5.3. תופעת ה STIP תלויה בתנאי הסביבה, נראה ששילוב של חום ועודף חנקן גורמים לחשיפתה. בתנאים פחות "קשים" ה STIP אינו נראה על פני הפרי אלא רק בתוכו. כדי לעשות סלקציה אפקטיבית לתכונה יש צורך א. לייצור תנאים נאותים לחשיפת התכונה, ולבקרם באמצעות קו רגיש. ב. לבדוק את הפרות מבפנים.